

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **Ing. R. K.**, zastoupena Mgr. Lenkou Vitebskou, advokátkou, se sídlem Měsíčná 256/2, 460 07 Liberec, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2014, č. j. MPSV-UM/1429/14/4S-LBK, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 29. 1. 2015, č. j. 60 Ad 11/2014 - 49,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovené zástupkyni advokátce Mgr. Lence Vitebské **s e n e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobkyně.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 21. 12. 2011 požádala žalobkyně o přiznání příspěvku za živobytí. Doložila prohlášení o výživném ve výši 2.000 Kč a dohodu o výživném ze dne 21. 12. 2011 uzavřenou s rodiči, podle níž každý z rodičů přispívá žalobkyni 1.000 Kč. Oznámením ze dne 27. 1. 2012 byl žalobkyni přiznán příspěvek na živobytí od prosince 2011 ve výši 1.236 Kč, od 1. 1. 2012 ve výši 1.520 Kč. Následně byla žalobkyně vždy vyzývána k doložení dokladů k dávce příspěvek na živobytí.

[2] Výzvou ze dne 8. 8. 2013 Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Liberci (dále jen „úřad práce“) s ohledem na věk a formu studia vyzval žalobkyni k doložení dohody

o zvýšení výživného, případně podání návrhu na určení nového výživného, neboť výživné je nepřiměřeně nízké. V odpovědi ze dne 20. 8. 2013 žalobkyně uváděla, že jí rodiče pomáhají vedle výživného materiálně, a protože nemohou hradit bydlení, přispívají jí na náklady na studium, a úřadu práce předestřela, jak se varianty zvýšeného výživného promítnou do výše sociálních dávek. Vyrozměním ze dne 17. 9. 2013 byla žalobkyně vyzvána, aby se vyjádřila k podkladům ve věci změny výše dávky. V e-mailové zprávě ze dne 16. 10. 2013 zástupce žalobkyně, mimo jiné, uváděl, že rodiče nemají problém se zvýšením výživného, ale dohoda nebude podepsána, pokud to bude mít vliv na výši sociálních dávek. Při ústním jednání konaném dne 1. 11. 2013 žalobkyně potvrdila, že rodiče jí přispívají nad rámec výživného 2.000 Kč také na stravu, telefon, dopravu, internet. Výše pomoci je uvedena ve výpočtu, který žalobkyně předložila a požadovala, aby byl součástí protokolu. Podle výpočtu tvoří výdaje na stravu 2.000 Kč, na telefon a internet 694 Kč, na MHD 228 Kč a ostatní výdaje 2.000 Kč. Kromě toho jí rodiče zaplatili autoškolu ve výši 7.500 Kč, notebook 12.400 Kč a dioptrické potřeby ve výši 2.368 Kč a 6.416 Kč. Uvedla, že do června 2013 jí bylo vypláceno stipendium 1.620 Kč, ale překročila dobu standardního studia. Protože dokončuje školu, není schopna si přivydělávat. Otec žalobkyně jako zmocněnec prohlásil, že by neměl problém zvýšit výživné, ale zvýšení výživného by vedlo ke snížení sociálních dávek a rodiče by jí nemohli jako teď pomáhat nad rámec výživného.

[3] Rozhodnutím ze dne 4. 2. 2014, č. j. 18889/2014/LIB (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), úřad práce odejmul žalobkyni od 1. 10. 2013 příspěvek na živobytí. Při stanovení výše dávky v měsíci říjnu 2013 zohlednil skutečné výživné od rodičů ve výši 5.000 Kč, dále byl do příjmů započítán příspěvek ve výši 700 Kč. Při stanovení přiměřených nákladů na bydlení byla zohledněna částka 5.051,40 Kč. Přiměřené náklady na bydlení činí 1.710 Kč a částka na živobytí 3.410 Kč. Protože skutečné příjmy byly vyšší než částka živobytí i po odečtu přiměřených nákladů na bydlení, bylo rozhodnuto o odnětí dávky. K odejmutí příspěvku na živobytí došlo poté, co bylo pravomocně rozhodnuto o zastavení výplaty příspěvku na bydlení od 1. 10. 2013 rozhodnutím úřadu práce ze dne 31. 10. 2013 ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 12. 2013.

[4] Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 4. 2014, č. j. MPSV-UM/1429/14/4S-LBK, odvolání žalobkyně zamítnul a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“), který však žalobu zamítl v záhlaví označeným rozsudkem. Krajský soud vyslovil, že příspěvek na živobytí je dávka, která řeší nedostatek finančních prostředků k uspokojení živobytí, tj. výživy a dalších základních životních potřeb, osob, které se ocitnou v hmotné nouzi a svou situaci nemohou řešit vlastním přičiněním. Uvedl taktéž, jaké jsou podmínky vzniku nároku na dávku dle § 21 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění rozhodném pro posuzovaný případ (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“). Upozornil rovněž, že pokud dojde ke změně skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výplatu tak, že nárok na dávku nebo její výplatu zanikne, dávka se odejme nebo se její výplata zastaví podle § 44 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

[5] Krajský soud nepřisvědčil žalobkyni, že bylo porušeno její procesní právo dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění rozhodném pro posuzovaný případ (dále jen „správní řád“), neboť úřad práce vycházel při rozhodnutí o odejmutí dávky z podkladů, které byly úřadu práce předloženy přímo žalobkyní, resp. z protokolu o jednání, kterého se zúčastnila i s obecným zmocněncem. Správní orgán totiž mohl postupovat podle § 74 zákona o hmotné nouzi, dle něhož *povinnost správního orgánu dát účastníku řízení před vydáním rozhodnutí možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí neplatí, jedná-li se pouze o podklady, které správnímu*

pokračování

orgánu předložil tento účastník řízení. Tento postup nemohl mít za daných okolností vliv na zákonnost rozhodnutí o odejmutí dávky. Sama žalobkyně krajskému soudu potvrdila, že ví, co bylo podkladem pro rozhodnutí ve věci, ale že nesouhlasí se zohledněním výživného ve výši 5.000 Kč způsobem, jakým to učinily orgány pomoci v hmotné nouzi.

[6] K nesouhlasu žalobkyně se zohledněním částky 5.000 Kč jako jejího příjmu soud uvedl, že „[p]okud žalobkyně opakovala, co namítala v odvolání ve správním řízení ve vztahu k odůvodněným nákladům na bydlení, nejedná se o řádný žalobní bod“. Následně však posoudil zohlednění částky 5.000 Kč jako příjem žalobkyně za rozhodnou pro posouzení trvání nároku na příspěvek na živobytí, čímž se dále zabýval. Vycházel z ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 7 odst. 2 písm. d), e) zákona o pomoci v hmotné nouzi, kdy započitatelným příjmem je taktéž výživné. „Žalobkyně nesporně zahrnutí přídavků na děti ve výši 700 Kč a výživného 2.000 Kč dle dohody o výživném uzavřené s rodiči dne 21. 12. 2011 do příjmu ve smyslu § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Brání se zohlednění další finanční pomoci ze strany rodičů ve výši 3.000 Kč, uvádí, že výživné ve výši 5.000 Kč je orgány pomoci v hmotné nouzi smyšlená částka.“ Krajský soud má „za prokázané, a to žalobkyní předloženým přehledem o finanční pomoci rodičů nad rámec dohodnutého výživného a také jejím vyjádřením, jakož i vyjádřením jejího otce do protokolu o ústním jednání dne 1. 11. 2013, (když finanční pomoc nad rámec dohodnutého výživného a možnost zvýšení výživného žalobkyně zmiňovala již v písemném vyjádření ze dne 20. 8. 2013), že rodiče žalobkyni finančně přispívali nad dohodnutou částku výživného 2.000 Kč měsíčně na úhradu stravy, telefonu, internetu a městské hromadné dopravy, případně dalších nákladů finančními částkami ve výši 2.000 Kč, 694 Kč a 228 Kč. Tohoto přehledu se žalobkyně výslovně dovolávala, při ústním jednání uvedla, že se jedná též o vyčíslení úhrady pomoci rodičů výdajů jako je strava, telefon, internet, dopravu, atd. Následně tvrzení žalobkyně o tom, že se nejednalo o pomoc finanční, případně šlo o dary, soud hodnotí jako účelové“. Soud shledal pouze nepřesnost ve výpočtu, kdy do příjmů žalobkyně započítaly částku 3.000 Kč, nikoliv pouze 2.922 Kč, z toho plynoucí rozdíl 78 Kč však neměl vliv na posouzení trvání nároku na dávku. Přestože uvedená finanční výpomoc poskytovaná žalobkyni rodiči nebyla zahrnuta do dohody o výživném, šlo o plnění vyživovací povinnosti rodičů vůči zletilému dítěti, neboť se jednalo o částky na uspokojení odůvodněných potřeb žalobkyně. Úřad práce a žalovaný postupovali v souladu se zákonem, když zohlednili výživné poskytované žalobkyni ze strany rodičů ve skutečné výši, jak ji žalobkyně vyčíslila. Ani absence data vyhotovení přehledu nemohla bránit jeho využití správními orgány ve spojení s tvrzeními žalobkyně a obecného zmocněnce při ústním jednání a také v písemných podáních. Sama žalobkyně opakovaně potvrdila, že jí rodiče přispívají na úhradu jejích potřeb částkou vyšší než 2.000 Kč dohodnutého výživného. Krajský soud upozornil i na skutečnost, že úřad práce nezohlednil všechny částky vyčíslené v přehledu výdajů jako příjem žalobkyně a některé byly hodnoceny jako dary (úhrada autoškoly, notebook a dioptrické potřeby). Krajský soud nepovažoval za důvodnou ani námitku vznesenou obecným zmocněncem žalobkyně až v průběhu ústního jednání, že vyživovací povinnost rodiče vůči žalobkyni neměli. Shledal ji jako účelovou a v rozporu s dalšími tvrzeními, přičemž v řízení před správními orgány žalobkyně naopak dokládala placení výživného. Upozornil na skutečnost, že jak v písemném vyjádření žalobkyně ze dne 20. 8. 2013, tak při ústním jednání dne 1. 11. 2013 „zaznělo, že důvodem pro neuzavření nové dohody o vyšším výživném pro zletilé dítě, resp. pro nepodání návrhu na zvýšení výživného ze strany žalobkyně byly negativní dopady, které by to mělo na výši či trvání nároku na dávky pomoci v hmotné nouzi. Situaci, kdy dohoda o výživném pro zletilé dítě představuje jakousi „optimalizaci“ příjmů žalobkyně ve smyslu § 9 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi ve spojení s § 7 odst. 2 písm. d) zákona o životním a existenčním minimu, zatímco ve skutečnosti rodiče přispívají na její potřeby částkami násobně vyššími, nelze akceptovat“. Soud uzavřel, že je především na rodičích, aby dostatečně zaopatrili své dítě, a teprve pokud nejsou schopni skutečně uspokojit jeho potřeby, nastupuje pomoc ze systému hmotné nouze.

[7] Krajský soud nepřisvědčil ani výtkám žalobkyně ve vztahu k neposkytnutí odpovídajícího základního sociálního poradenství ze strany úřadu práce, neboť není zřejmé, že by se tyto tvrzené okolnosti mohly promítnout do zákonnosti rozhodnutí o odejmutí příspěvku na živobytí. Zároveň však upozornil, že dle protokolu o ústním jednání dne 1. 11. 2013 byla žalobkyni předána žádost o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu a nákup školních pomůcek, čili úřad práce projevil snahu řešit sociální situaci žalobkyně dostupnými formami pomoci ze strany státu. Rovněž nebylo vadou rozhodnutí, pokud se žalovaný věcně nezabýval otázkami vznesenými k doplatku na bydlení, neboť doplatek na bydlení nebyl předmětem řízení a byl přezkoumán samostatně. Stejně tak na zákonnost napadeného rozhodnutí nemá vliv skutečnost, že orgány pomoci v hmotné nouzi vycházely při posouzení trvání nároku na příspěvek na živobytí z jiných příjmů než orgány státní sociální podpory pro účely výpočtu příspěvku na bydlení. Došlo-li ke změně skutečností rozhodných pro výši či trvání nároku na dávku, bylo povinností žalobkyně změnu oznámit.

[8] Vyjádřila-li žalobkyně nesouhlas s odejmutím dávky za měsíc říjen, neboť z rozhodnutí úřadu práce nelze zjistit, k jaké změně došlo a kdy, soud k tomu uvedl, že z odůvodnění rozhodnutí v obou stupních jednoznačně vyplývá, že změna, která se promítla do nového posouzení nároku na dávku příspěvek na živobytí, spočívá ve zjištění vyššího příjmu žalobkyně minimálně v měsíci říjnu 2013. Příspěvek na živobytí byl žalobkyni naposledy vyplacen v měsíci září 2013, přičemž o odnětí dávky bylo rozhodnuto od 1. 10. 2013 v souladu s § 44 odst. 1, odst. 7 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Námitku absence kalkulačního listu shledal soud opožděnou, neboť byla vznesena až v rámci ústního jednání.

II. Kasační stížnost a další podání účastníků řízení

[9] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla v záhlaví označený rozsudek krajského soudu, kterým byla její žaloba proti rozhodnutí žalovaného zamítnuta z výše nastíněných důvodů. Stěžovatelka svou kasační stížnost opírá o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a navrhuje zdejšímu soudu, aby napadený rozsudek zrušil.

[10] Stěžovatelka nesouhlasí s názorem krajského soudu, že nebylo porušeno její právo na seznámení se s podklady rozhodnutí, jelikož do správního spisu byly v daném řízení zakládány listiny z jiného správního spisu, proto musela mít možnost se s těmito podklady seznámit. Stěžovatelka očekávala, že ve správním spisu bude dokument, z něhož by vyplývalo, jaké příjmy hodlá správní orgán stěžovatelce započítat. Stěžovatelka pokládá obsah práva na seznámení se s podklady rozhodnutí za mnohem širší, než že jsou podklady pro rozhodnutí dostatečné a účastníkům řízení známé, ale že musí mít možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí po seznámení se s celým spisem v okamžiku, kdy je připraven k rozhodnutí. Správní orgány i soud tento institut znevážily. Nejsou-li do spisu založeny takové listiny, o kterých se účastník řízení domnívá, že by tam být měly, umožňuje mu seznámení s podklady rozhodnutí uvážit návrhy na doplnění správního spisu. V důsledku tohoto pochybení, skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá dle stěžovatelky oporu ve spisech a je s nimi v rozporu. Krajský soud aplikoval v neprospěch stěžovatelky ustanovení § 74 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Kdyby se správní orgán opřel jen o podklady předložené stěžovatelkou, nemohl by ve věci vůbec rozhodnout, musel tudíž použít i podklady z jiných správních spisů. V takovém případě musí dát účastníkovi řízení možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Žalovaný nemůže vykládat zákon tak, jak se mu hodí.

pokračování

[11] Dle stěžovatelky musí být součástí spisové dokumentace kalkulační list, který by obsahoval rozpis příjmů v rozhodném období. V dané věci bylo započítáno výživné ve výši 5.000 Kč, což je slovy stěžovatelky „*absolutní nesmysl*“. Domnívá se, že správní orgány vyložily skutkový stav tak, aby nemusely stěžovatelce dávku přiznat. Stěžovatelka popsala vztahy mezi ní a rodiči, jak se u nich připravovala na státní zkoušku a oni jí dali najíst, protože věděli, že nemá finanční prostředky na stravu. Pochopila, že právě dobré vztahy s rodiči byly zneužity v její neprospěch. Stěžovatelka přiznala, že jí rodiče zaplatili internet, MHD a telefon. Započtení této částky do příjmů však považuje za absurdní. Bez internetu a dopravy by stěžovatelka studovat nemohla. Pokud stát stanovuje zachovné částky na život, určitě do toho dle stěžovatelky nezapočítává dopravu a internet, avšak v jejím případě to započítáno bylo. Pokud rodič, jenž o dítě osobně nepečuje, dítěti něco dá nad rámec dohodnutého výživného, nikdo to v běžném životě neeviduje jako výživné. Je to vyjádření vztahu rodičů k dítěti. Stěžovatelka považuje za nepatřičné použití termínu „úcelové tvrzení“ ze strany krajského soudu. V této souvislosti stěžovatelka vytýká samosoudkyni rozhodující ve věci necitlivé chování vůči ní a jejímu zástupci, na základě čehož pochybuje o její nepodjatosti.

[12] Argumentaci krajského soudu vztahující se k nepřesnosti v započtení částky 3.000 Kč namísto vyčíslených 2 922 Kč považuje stěžovatelka za absurdní a nepřesvědčivou. Dokument příjmy a výdaje si otec stěžovatelky vytvořil pro vlastní potřebu, protože chtěl vědět, jaká je finanční situace stěžovatelky. Správní orgány neměly právo použít tento dokument pro výpočet výše příspěvku na živobytí. Stěžovatelka tvrdí, že od samého počátku uváděla, že tento dokument představuje pouze odhad a neodpovídá skutečnosti (což nevyvrací ani to, že částky jsou uvedeny zjevně přesně), přičemž neměla důvod dokument nepodepsat, neboť netušila, že bude použit proti ní a výživné bude určeno ve výši 5.000 Kč měsíčně. To, že se jednalo o odhad, dokazuje naprosto jednoznačně zaokrouhlená částka na stravu 2.000 Kč a ostatní výdaje 2.000 Kč. Stěžovatelka spekuluje, jak by bylo určeno výživné, kdyby byly uvedené položky vyšší či nižší. Správní orgány nikdy neuvedly, jakým matematickým výpočtem dospěly právě k částce 3.000 Kč. Náklady na stravu lze odhadnout, ale nikdy nebudou dosahovat přesné částky 2.000 Kč, stejně tak ostatní výdaje. Stěžovatelka namítá, že od okamžiku, kdy jí nebyl vyplacen příspěvek na živobytí, ostatní výdaje klesly prakticky na nulu. Podle výkladu krajského soudu by se naopak muselo o částku odejmutého příspěvku na živobytí zvýšit výživné, ale tak to u osob s nízkými příjmy nefunguje. Stěžovatelka byla naopak nucena snížit výdaje. Vyjádření krajského soudu ve vztahu k zohledněným (a naopak nezohledněným) částkám uvedeným v dokumentu „Příjmy a výdaje“ považuje stěžovatelka za zkomolená. Jestliže je v něm uveden odhad 2 000 Kč na stravu, neznamená to automaticky, že se jedná o částku, kterou jí rodiče hradí nad rámec výživného. Předložený dokument takovou konstrukci nedokazuje.

[13] Považoval-li krajský soud za účelové tvrzení otce stěžovatelky uplatněné až při ústním jednání, že vyživovací povinnost rodiče vůči stěžovatelce již neměli, navíc v rozporu s dřívějšími tvrzeními, stěžovatelka namítá, že otec si byl vědom, že jeho vyživovací povinnost končí dnem, kdy měla stěžovatelka původně ukončit své studium a že plnění vyživovací povinnosti nad rámec obvyklé doby studia není samozřejmé. Stěžovatelka považuje za otřesné zneužití skutečnosti, že jí rodiče „nenechali na holičkách“, v její neprospěch. Krajský soud nesprávně vyložil otázku placení výživného a jeho výše v době studia nad rámec obvyklé doby studia. Z nálezu Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. II. ÚS 2121/14, na který stěžovatelka poukazovala již v řízení před krajským soudem, přitom vyplývá, že studenti mají požadavek na placení výživného uplatňovat uvážlivě. V případě stěžovatelky proto nebyl požadavek na zvýšení výživného na místě.

[14] Stěžovatelka nadále trvá na tom, že jí nebylo poskytnuto dostatečné sociální poradenství, přičemž konstatování krajského soudu ohledně poskytnutí rady ve vztahu k nákupu toneru považuje za směšné. Navíc je absurdní, že v době řádného studia úřad práce zvýšení výživného nepožadoval, ale učinil tak až v době, kdy bylo trvání vyživovací povinnosti rodičů vůči stěžovatelce sporné. Hovoří-li soud o stipendiu, které stěžovatelka dostává, vyložil to opět v její neprospěch. Nadto stěžovatelka v rozhodném období žádné stipendium nepobírala.

[15] Krajský soud konstatoval, že ke změně příjmu došlo minimálně v měsíci říjnu 2013, avšak dle stěžovatelky to bylo opačným směrem – příjem se snížil o částku příspěvku na živobytí, tedy o 1.520 Kč.

[16] Stěžovatelka vytýká krajskému soudu, že v napadeném rozsudku vyzdvihl skutečnost, že se nebránila proti rozsudku ze dne 19. 6. 2014, č. j. 60 Ad 2/2014 – 34. Vyložila k tomu důvody, pro které tak neučinila, přičemž považuje pozastavení výplaty příspěvku na živobytí s odkazem na § 6 odst. 2 správního řádu za nadbytečné. Tento nesprávný postup správních orgánů odmítla stěžovatelka akceptovat, aby se nepodílela na jeho nehospodárném rozšiřování. Správní orgány účastníky zbytečně zatěžují. Stěžovatelka očekává, že jí popsané chování orgánů veřejné moci nebude přičítáno k tíži, jak to udělal krajský soud, který jí vytkl nepodání kasační stížnosti.

[17] Stěžovatelka nesouhlasí se způsobem, jakým se krajský soud vypořádal s jejími námitkami, že výpočet příjmů u příspěvku na živobytí byl jiný než v případě příspěvku na bydlení. Domnívá se, že správně nahlásila příjmy ve výši 700 Kč přídavek na dítě a 2.000 Kč výživné. Dále namítá, že nerozumí poslední větě na straně 8 a pokračující na straně 9 napadeného rozsudku.

[18] Stěžovatelka je šokována tím, že krajský soud odmítl námitku absence kalkulačního listu, neboť byla podána až při ústním jednání. Právo na soudní přezkum rozhodnutí se tím stává bezpředmětným. Jestliže správní orgány tvrdí, že výživné bylo poskytováno ve výši 5.000 Kč, musí to doložit. Jinak je rozhodnutí třeba zrušit pro nezákonnost. Stěžovatelka doložení této skutečnosti v žalobě požadovala, tedy i doložení kalkulačního listu. Částka 5.000 Kč výživného je vymešlená.

[19] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že se plně ztotožňuje s odůvodněním napadeného rozsudku. Dávka byla odejmuta po právu, neboť bylo zohledněno výživné 5.000 Kč, které rodiče plní vůči studující dceři, ať už na základě dohody či nad její rámeček. Údaje o konkrétních částkách předložila správnímu orgánu sama stěžovatelka a není tedy důvodu, proč by je nemohl ve svém rozhodnutí zohlednit. Systém dávek v hmotné nouzi je určen osobám, které nejsou sto hradit své základní potřeby, neboť příjmy nedosahují částek životního minima. Tato pomoc má nastoupit až jako poslední možnost, kdy osoba není schopna svůj příjem jakkoliv zvýšit. Požadavek na učinění kroků ke zvýšení výživného byl proto v případě stěžovatelky oprávněný. Stěžovatelka se mýlí, pokud považuje příspěvek na živobytí za prostředek optimalizace jejího rozpočtu. Navrhuje zdejšímu soudu, aby kasační stížnost zamítnul. Nikoliv orgány pomoci v hmotné nouzi vyložily skutkový stav tak, aby dávka nemusela být stěžovatelce přiznána, naopak stěžovatelka se snažila svou finanční situaci předeštit tak, aby dosáhla na dávky pomoci v hmotné nouzi, aniž by skutečně podmínky pro trvání nároku na předmětnou dávku splňovala.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

pokračování

[20] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[21] Kasační stížnost žalobkyně **není** důvodná.

[22] Pro posouzení kasační stížnosti je rozhodující, zda v daném případě mohly správní orgány použít přehled příjmů a výdajů předložený stěžovatelkou a zda správně určily výši příjmů pro výpočet nároku na dávku pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na živobytí, když určily výši skutečně hrazeného výživného stěžovatelce 5.000 Kč. Na všechny vymezené otázky si Nejvyšší správní soud odpověděl kladně, a to z následujících důvodů.

[23] Úvodem je třeba zmínit, že Nejvyšší správní soud se zcela neztotožnil se všemi dílčími závěry vyjádřenými v napadeném rozsudku, avšak důvody pro jeho zrušení nebyly dány, neboť je přezkoumatelný a podstata sporu byla posouzena správně. Za rozhodnou přitom zdejší soud považuje skutečnost, že z podkladů založených ve správním spise jednoznačně vyplývá, že stěžovatelka i obecný zmocněnec se snažili doložit výživné v rozporu se skutečností tak, aby stěžovatelka pobírala dávky hmotné nouze, byť na ně neměla nárok. Stěžovatelka i její otec (jako obecný zmocněnec) oba shodně tvrdili, že rodiče poskytují stěžovatelce finanční prostředky nad rámec dohodnutého výživného a že dohoda nebude uzavřena, pokud to bude mít vliv na výši dávek, přičemž stěžovatelka předložila přehled příjmů a výdajů, aby jím doložila, v jaké výši jí rodiče přispívají na stravu, telefon a internet, MHD a další nad rámec dohodnutých 2.000 Kč. Tvrdí-li nyní, že od počátku uváděla, že se jedná pouze o odhad, nikoliv o skutečnost, a že si přehled otec vytvořil pro svou vlastní potřebu, aby věděl o finanční situaci stěžovatelky, pak tato tvrzení nelze hodnotit jinak než jako účelová a použití tohoto výrazu krajským soudem bylo zcela na místě.

[24] Systém dávek pomoci v hmotné nouzi je nastaven tak, aby z něj čerpaly dávky jen osoby, které se nacházejí v hmotné nouzi (nebo které se považují za osoby v hmotné nouzi), a má sloužit k jejich hmotnému zajištění až v okamžiku, kdy nelze jejich základní životní potřeby zajistit jiným způsobem, jak ostatně vyložil i krajský soud. Nelze opomenout, že primárně je každý povinen postarat se o své potřeby sám, případně rodiče o nezletilé a studující děti, teprve pokud příjmy rodiny nedostačují pro zajištění základních životních potřeb, nastupují na řadu dávky v hmotné nouzi. Ty ale neslouží k dorovnání příjmů tak, aby si každý žil na úrovni, jež považuje za odpovídající dle svého mínění, nýbrž na úrovni, kterou stanovil zákonodárce, tedy dostačující k uspokojení minimálních lidských potřeb. Do jaké míry mají být lidské potřeby zajišťovány státem, je otázkou politickou. Správní orgány a soudy aplikující konkrétní zákonná ustanovení mohou hodnotit situaci žadatelů o dávky toliko v mezích zákona. Ze zákona tudíž vyplývá, jaké osoby pomoc v hmotné nouzi skutečně potřebují, těm pak mohou být dávky vypláceny. Jak se uvádí i v důvodové zprávě k zákonu o pomoci v hmotné nouzi, „*[d]ávky, které se budou poskytovat, budou sloužit k zajištění základních životních podmínek*“. Nejvyšší správní soud netvrdí, že by finanční situace stěžovatelky jako studentky byla jednoduchá, přesto souhlasí s hodnocením věci úřadem práce, žalovaným i krajským soudem, neboť její příjmy nejsou tak nízké, aby měla nárok na dávku příspěvek na živobytí.

[25] Pro určení příjmu stěžovatelky bylo aplikováno ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi, dle něhož se jako příjem započítává 100 % ostatních započítatelných příjmů podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu (dále jen „zákon

o životním a existenčním minimu“), s výjimkou příspěvku na živobytí. Takovým ostatním započitatelným příjmem je podle § 7 odst. 2 písm. d), e) zákona o životním a existenčním minimu výživné a dávky státní sociální podpory s výjimkou příspěvku na bydlení a jednorázových dávek. V případě stěžovatelky je sporná pouze výše výživného.

[26] Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatelky, že částka 5.000 Kč jako skutečné výživné stěžovatelky je vymyšlený údaj, neboť z prvostupňového rozhodnutí v kontextu stěžovatelkou doložených podkladů založených ve spise vyplývá, jak byla výše výživného určena. Správní orgány nebyly povinny vycházet výhradně z předložené dohody o výživném ve výši 2.000 Kč, vyšlo-li v průběhu řízení najevo, že stěžovatelka dostává výživné vyšší, než uvedla. Úřad práce vycházel při stanovení výše výživného z přehledu příjmů a výdajů, který stěžovatelka sama doložila s tím, že z něj vyplývá, v jaké výši jí rodiče finančně pomáhají nad rámec dohodnutého výživného. Jelikož jsou v něm pouze náklady, jejichž hrazení představuje plnění vyživovací povinnosti (na bydlení, stravu, telefon a internet, MHD, léky, ošacení a další), neobstojí výklad stěžovatelky, že by se jednalo o dary nad rámec výživného či mimořádnou pomoc (na rozdíl od koupě notebooku a úhrady autoškoly či dioptrických potřeb, které nebyly ve výši výživného zohledněny). Stěžovatelka v tomto přehledu vyčíslila, jaké jsou její příjmy (včetně dohodnutého výživného 2.000 Kč) a výdaje měsíčně, přičemž výdaje přesahují příjmy v částce slabě přesahující 3.000 Kč, která tedy nutně představuje „nedohodnutou část výživného“. Stěžovatelka sama prohlašovala, že jí dávky a výživné 2.000 Kč nedostačují k úhradě jejích potřeb a že jí rodiče v rozdílné výši pomáhají. Je tedy zřejmé, že částka výživného 5.000 Kč určená správními orgány byla vyčíslena správně. Pro úplnost je však třeba dodat, že výtka krajského soudu vůči částce určené správními orgány nebyla tímto směrem oprávněná. Domníval-li se, že správní orgány zaokrouhlily výši skutečně hrazeného výživného směrem nahoru, pak tomu bylo naopak, neboť jak bylo již uvedeno, z předloženého přehledu příjmů a výdajů vyplývá, že rodiče přispívají stěžovatelce nad rámec dohodnutého výživného slabě přes 3.000 Kč (částka, o kterou výdaje převyšují uvedené příjmy), nikoliv konkrétně jen na stravu (2.000 Kč), telefon a internet (694 Kč) a MHD (228 Kč). S ohledem na to se pak stávají zcela bezpředmětné námitky stěžovatelky, že za stravu nikdy neutratí přesně 2.000 Kč atd., neboť stěžovatelka jasně vyčíslila, kolik jí rodiče měsíčně přispívají, a od toho se pak odvíjela celková výše příjmu, která byla zohledněna pro určení nároku na dávku. Jakékoliv menší odchylky ve skutečné útratě stěžovatelky či v zaokrouhlení částek provedené správními orgány (nadto ve prospěch stěžovatelky) nemají proto vliv na výsledek rozhodnutí ve věci. Totéž platí pro zmíněnou nesrovnalost v napadeném rozsudku.

[27] Nejvyšší správní soud nijak nezpochybňuje dobré vztahy stěžovatelky s rodiči, nicméně stěžovatelka si zjevně neuvědomuje, že právě skutečnost, že má rodiče, kteří jsou schopni a ochotni postarat se o její materiální zajištění v době studia, způsobuje, že dávky hmotné nouze nepotřebuje. Na tom však není nic nezákonného ani nespravedlivého. Neznamená to, že by si stát dobré vztahy mezi rodiči a dětmi nepřál a že by jí to kladl k tíži. Naopak, odpovědnost za zajištění dětí mají v první řadě rodiče a teprve tehdy, když tyto vztahy selžou, přichází na řadu stát, aby se postaral o ty, kteří to skutečně potřebují. Proto stát musí mít zájem na dobrém fungování rodiny. Přitom však vždy platí, že pomoc státu přichází jen za podmínek a v míře, kterou stanoví zákon. Nejvyšší správní soud připomíná, že je zcela standardní, že rodiče o své děti pečují a podporují je při studiu, pokud mohou, a že dávky v hmotné nouzi čerpají ti, u kterých tento model nefunguje. To však není případ stěžovatelky. Zákonné podmínky přitom mají motivovat (nejen) rodiče, aby své povinnosti řádně plnili a své děti dostatečně zajistili, a to i tím, že zpravidla student podporovaný rodiči bude žít na vyšší úrovni, než student podporovaný státem, přičemž je logické, že ve správně fungující rodině je pro rodiče samozřejmé, že dítě zajistí lépe, než by to udělal stát. Tomu opět svědčí znění důvodové zprávy k zákonu

pokračování

o pomoci v hmotné nouzi, dle které má systém pomoci v hmotné nouzi mimo jiné motivovat k zajištění příjmů vlastním přičiněním, neboť vychází z principu odpovědnosti jednotlivé osoby za své sociální postavení. Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá, než souhlasit s žalovaným a krajským soudem, že poskytování dávek hmotné nouze má představovat až poslední záchranu, nikoliv nástroj pro optimalizaci příjmů na úroveň určenou žadatelem.

[28] Namítá-li stěžovatelka, že jí byly náklady na telefon, internet a MHD započteny do záchovné částky na živobytí, i když s nimi zákon nepočítá, pak je třeba uvést, že prostředky, které jí rodiče poskytují na telefon, internet a MHD, jí byly započítány do výše příjmů jako výživné. V důsledku toho pak její příjmy přesahovaly záchovnou částku na živobytí, z čehož nevyplývá nic jiného, než že stěžovatelka si z pohledu zákona o pomoci v hmotné nouzi žije tzv. nad poměry, což ostatně sama potvrzuje tvrzením, že předmětné potřeby, jež uspokojují její rodiče, určitě nelze zahrnout do základních životních potřeb.

[29] Za správnou je třeba považovat též argumentaci krajského soudu ve vztahu k údajnému zániku vyživovací povinnosti rodičů. V situaci, kdy rodiče dobrovolně plnili vyživovací povinnost ke stěžovatelce, kterou nijak nerozporovali, a naopak otec v řízení před správními orgány prohlásil, že je ochoten přispívat stěžovatelce vyšší částkou než 2.000 Kč, je námitka předestřená až v řízení před krajským soudem zcela nepatřičná. Správní orgány nemohly při svém rozhodování vycházet z jiné premisy, než že vyživovací povinnost rodičů ke stěžovatelce trvá. Nejvyšší správní soud nad rámec nutného podotýká, že se stěžovatelkou lze souhlasit do té míry, že vyživovací povinnost rodičů k dětem nad rámec obvyklé doby studia není samozřejmá, nelze však ani tvrdit, že by okamžikem překročení obvyklé doby studia automaticky zanikala. Na tom nic nemění ani odkaz stěžovatelky na nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. II. ÚS 2121/14. Byť o otázce existence vyživovací povinnosti nepřísluší rozhodovat soudům v soudním řízení správním, Nejvyšší správní soud si dovolí pár poznámek. Judikatura civilních soudů a Ústavního soudu vychází obecně z předpokladu, že vyživovací povinnost rodičů netrvá zpravidla tehdy, když studium dítěte není účelně zaměřené na lepší budoucí vyhlídky při uplatnění na pracovním trhu, a slouží primárně takzvaně k „prodlužování mládí“ (což vyplývá taktéž z citovaného nálezu, jehož se dovolává stěžovatelka). To však není případ stěžovatelky, která ze zdravotních důvodů o pár měsíců překročila standardní dobu studia, kterým si zcela legitimně prohlubovala své vzdělání a soustavně se připravovala na budoucí povolání, a nebyla proto schopna se sama žít. V této souvislosti lze příkladmo odkázat na nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 11. 2009, sp. zn. II. ÚS 2155/09, kde bylo uznáno trvání vyživovací povinnosti otce vůči studentce, která nesložila úspěšně v řádném termínu maturitní zkoušku, ale až o několik měsíců později, přičemž v mezidobí absolvovala pomaturitní studium cizího jazyka.

[30] Stěžovatelka tvrdí, že bylo porušeno její právo na seznámení se s podklady rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, přičemž bylo nesprávně aplikováno ustanovení § 74 zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť správní orgány nemohly vycházet jen z podkladů, které jim sama předložila. Stěžovatelka však nepoukazuje na žádné konkrétní podklady rozhodnutí, které by bránily použití citovaného ustanovení, a Nejvyšší správní soud sám neshledal, že by správní orgány postupovaly v rozporu se zákonem, když aplikovaly ustanovení § 74 zákona o pomoci v hmotné nouzi, které je *lex specialis* ve vztahu k § 36 odst. 3 správního řádu. Stěžovatelka ani nenamítala, že by tento postup měl vliv na zákonost napadeného rozhodnutí. Byť obecně namítá, že správní orgány vycházely ze skutkového stavu, který nemá oporu ve spise, vyjma nesouhlasu se započtením 5.000 Kč jako výživné ničeho konkrétního neuvedla. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl shora, výše skutečně hrazeného výživného byla s ohledem na obsah spisu stanovena správně. Naopak pokud by správní orgány

započítaly do příjmů výživné ve výši 2.000 Kč, jak se dožaduje stěžovatelka, neodpovídalo by to skutkovému stavu, který vyplývá z podkladů založených ve správním spise.

[31] Je-li stěžovatelka zaskočena způsobem, jakým se krajský soud vypořádal s námitkou absence kalkulačního listu, nezbyvá Nejvyššímu správnímu soudu, než konstatovat, že v ustálené praxi správních soudů nejde o nic nového ani neobvyklého, přičemž tento postup neodporuje právu na spravedlivý proces, nýbrž se jedná o zcela legitimní podmínku soudního přezkumu. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu procesní předpis vyžaduje, aby žaloba obsahovala tzv. žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky správního rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Žalobní body přitom musí být vzneseny ve lhůtě pro podání správní žaloby, rozšířit žalobu o další žalobní body lze jen ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Vznesenými žalobními body je přitom správní soud vázán, správní rozhodnutí přezkoumá jen v mezích žalobních bodů, s výjimkou případné nicotnosti a vad řízení ve smyslu § 76 s. ř. s., k nimž správní soud přihlíží z úřední povinnosti bez ohledu na obsah žaloby. K jiným než včas uplatněným žalobním bodům správní soud nepřihlíží. Tuto koncentrační zásadu řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu potvrzuje i komentářová literatura a bohatá ustálená judikatura (viz např. POTĚŠIL, L., ŠIMÍČEK, V. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Leges, 2014, s. 629-630, 637-638, BLAŽEK, T., JIRÁSEK, J., MOLEK, P., POSPÍŠIL, P., SOCHOROVÁ, V., ŠEBEK, P. *Soudní řád správní – online komentář*. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2014, k § 71 s. ř. s., JEMELKA, L., PODHRÁZKÝ, M., VETEŠNÍK, P., ZAVŘELOVÁ, J., BOHADLO, D., ŠURÁNEK, P. *Soudní řád správní. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 576-578; z judikatury např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004 – 69, ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74, ze dne 18. 11. 2013, č. j. 6 Azs 18/2013 – 37, či ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 68/2015 – 32). Krajský soud proto postupoval v souladu s ustálenou soudní praxí, když se nezabýval námitkou, kterou obecný zmocněnec stěžovatelky vznesl až v rámci ústního jednání, tedy po lhůtě pro podání žaloby. Nejvyšší správní soud podotýká, že zvažoval, zda se v daném případě nejedná pouze o upřesnění řádně uplatněných žalobních bodů, jak naznačuje stěžovatelka, přičemž dospěl k opačnému závěru. Stěžovatelka sice v žalobě namítala, že částka 5.000 výživného je smyšlený údaj a že není dostatečně vyloženo, jak správní orgány k této částce dospěly. Jednalo se však o námitky směřující proti odůvodnění napadeného rozhodnutí, nikoliv proti úplnosti podkladů pro rozhodnutí. Shledal-li proto krajský soud, že se jednalo o námitku novou, a tudíž uplatněnou opožděně, nelze mu v tomto rozsahu nic vytýkat.

[32] K otázce poskytnutí sociálního poradenství stěžovatelce se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s názorem krajského soudu, že není zřejmé, jak se tyto tvrzené okolnosti mohly promítnout do zákonnosti rozhodnutí o odejmutí příspěvku na živobytí. Stěžovatelka zřejmě chtěla po správních orgánech, aby jí poradily, jak má postupovat, aby jí dávka nebyla odejmuta. Za situace, kdy však nesplňovala podmínky pro trvání nároku na příspěvek na živobytí, nemohly správní orgány objektivně poskytnout informace, které by stěžovatelka považovala za dostatečné. Nemůže očekávat, že dostane návod, jak obejít zákon a dávku získat, přestože příslušné předpoklady nesplňuje. Za těchto okolností pak správní orgány učinily vše, co bylo v jejich silách, když stěžovatelce předaly formulář s žádostí o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu a nákup školních pomůcek, čímž jí upozornily, že v systému pomoci v hmotné nouzi jsou i jiné dávky, které by za určitých okolností mohly pro stěžovatelku připadat v úvahu. Proto byl odkaz krajského soudu na tuto skutečnost adekvátní. Nelze pominout také fakt, že stěžovatelka byla rovněž poučena, že nedostatek finančních prostředků může řešit i snížením výdajů, např. využitím levnější formy bydlení, či přivýdělkem při studiu. Jak již bylo uvedeno, za daných

pokračování

okolností shledává Nejvyšší správní soud postup správních orgánů za odpovídající, především pak bez vlivu na zákonnost napadeného rozhodnutí.

[33] Nejvyšší správní soud nesouhlasí ani s tvrzením stěžovatelky, že krajský soud vyložil skutečnost, že během studia na vysoké škole pobírala stipendium, v neprospěch stěžovatelky. Zmíněný fakt neměl na výsledek věci žádný vliv a soud pouze nad rámec nutného podotkl, že vyplácené stipendium je finanční pomocí státu při vysokoškolském studiu ve smyslu čl. 33 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, aniž by z toho vyvozoval jakékoliv závěry.

[34] Namítala-li stěžovatelka, že nerozumí větě: „*Na okraj si soud dovolí podotknout, že dohoda o vyšší výživném ze dne 21. 12. 2011 pak zcela jistě neodrážela poměry a možnosti rodičů žalobkyně, kteří zjevně na uspokojení jejich odůvodněných potřeb přispívali částkou převyšující dohodnuté výživné 2.000 Kč, ať už z jakýchkoli zdrojů.*“, pak Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá, než konstatovat, že ji považuje za naprosto srozumitelnou a pouhá skutečnost, že ze subjektivního hlediska stěžovatelce není jasné, jaký má význam, nemůže mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

[35] K výtkám stěžovatelky ve vztahu k okamžiku změny příjmu, tedy minimálně v měsíci říjnu 2013, lze uvést, že stěžovatelka zaměňuje příčinu a důsledek, když tvrdí, že příjem se snížil o částku příspěvku na živobytí. S odůvodněním krajského soudu, že z rozhodnutí úřadu práce ve spojení s rozhodnutím žalovaného vyplývá, že změna ve smyslu § 44 zákona o pomoci v hmotné nouzi spočívá ve zjištění vyššího příjmu stěžovatelky, a to minimálně v měsíci říjnu 2013, Nejvyšší správní soud zcela souhlasí, neboť se opírá o podklady založené ve spise.

[36] Stěžovatelka nesouhlasí s odůvodněním krajského soudu ohledně jiného výpočtu příjmů příspěvku na bydlení, neboť nahlásila měsíční příjmy ve výši 2.000 Kč výživné a 700 Kč přírůstek na dítě. Nic víc nebylo třeba hlásit. Tento názor Nejvyšší správní soud nesdílí, neboť již shora bylo vyloženo, že jsou tato tvrzení mylná a skutečně hrazené výživné bylo vyšší, přičemž by naopak bylo vadou rozhodnutí, pokud by správní orgány vycházely pouze z toho, co stěžovatelka označila jako příjem.

[37] K námitce stěžovatelky Nejvyšší správní soud uvádí, že z protokolu o ústním jednání nezjistil, že by jednání proběhlo nestandardně, případně že by se soudkyně chovala jakkoliv nepatřičně. Nad rámec nutného zdejší soud konstatuje, že důvody podjatosti soudce jsou vymezeny v § 8 odst. 1 s. ř. s., přičemž mezi ně nepatří okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci. Nelze proto seznat, jak by předmětná námitka mohla souviset se zákonností napadeného rozsudku.

[38] Konečně nejsou důvodné ani námitky, že správní orgány stěžovatelku zbytečně zatěžují tím, že rozhodly nejdříve o zastavení výplaty dávky a poté o jejím odnětí a že krajský soud jí přičítal k tíži, že ve věci zastavení výplaty dávky nepodala kasační stížnost. Krajský soud stěžovatelce nevytýkal, že nevyužila svého práva podat proti jeho rozhodnutí kasační stížnost, nicméně ji upozornil, že přezkum rozhodnutí o zastavení výplaty dávky proběhl v rámci jiného řízení, které skončilo bez podání kasační stížnosti. Zákonností rozhodnutí krajského soudu ve věci zastavení výplaty předmětné dávky se tak nemůže zabývat ani Nejvyšší správní soud v tomto řízení. Nutno taktéž dodat, že výplata dávky příspěvek na živobytí byla zastavena, neboť stěžovatelka nedoložila doklady požadované úřadem práce, avšak úřad práce ponechal ještě v úvahu možnost, že stěžovatelka požadované listiny doloží a výplata dávky by mohla pokračovat. Pokud tedy nejprve zastavil výplatu příspěvku na živobytí a následně dávku odejmul, byl takový postup jednak opodstatněný, jednak v souladu s dikcí zákona, neboť se jedná

o odlišná rozhodnutí s odlišnými důvody i důsledky a nemohlo být vydáno toliko jedno společné rozhodnutí. Ani tato námitka tak není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[39] S ohledem na vše výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[40] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, a proto jí právo na náhradu nákladů řízení nenáleží, žalovaný nemá právo na náhradu nákladů ze zákona, neboť je orgánem pomoci v hmotné nouzi.

[41] Stěžovatelce byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka, přičemž v takovém případě platí odměnu advokáta včetně hotových výdajů podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. stát. V dané věci však Nejvyšší správní soud zástupkyni stěžovatelky odměnu za zastupování nepřiznal, protože zástupkyně nečinila žádný úkon, za který náleží odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. ledna 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu